

Opgaves Løsning i den øvrige Del af Tyssland. Men man gik ikke der frem paa en saadan Maade, som vi kunde ønske Sagen ordnet. Det gjaldt i Tyssland lige saa meget om Tilvejebringelsen af virkelige Bondebrug, som det hos os gælder om at skaffe Husmandsløbber til Stede. Ogsaa i England har man i de sidste Aar løst Spørgsmaalet og fundet Benge dertil. Særlig ved Hjælp af Vaanekasser kunde det tænkes gennemført. Det maa være Kommissionens Opgave at anvise de Besje, ad hvilke disse Benge skulle komme til Stede. Det er, hvad jeg har at sige om Kommissionen. Om Lovforslagets enkelte Bestemmelser med Hensyn til, hvorledes Kommissionen skal sammensættes, skal jeg ikke udtale mig nærmere. Vi have foreslaaet, at Formanden for Kommissionen og 4 Medlemmer udnævnes af Regeringen, og 5 Medlemmer udnævnes af hvert Ting. Med Hensyn til Sammensætningen ser man jo i Dag, at Spørgsmaalet har været for i Landhusholdningselskabet i Aftes, og at man der har fundet, at Landbruget fik for lidt Andel eller for saa Bladser i Kommissionen. Skulde den Tanke gøre sig gældende her, er Kommissionens Sammensætning altid et Spørgsmaal, som vi kunne overveje, og vi Forslagsstillere ere meget villige til at gøre det. Jeg skal hermed paa det bedste anbefale Lovforslaget til den ærede Minister og det høje Ting.

Judenrigsministeren (Ingerslev): Ganske sikkert staa disse 2 Lovforslag i nær Forbindelse med hinanden, og naar man hører de to ærede Ordføreres Motivering, saa bliver man endnu mere klar over, hvor nær de efter deres Synsmaade staa hinanden. Motiveringen var jo fra begge de Herrer's Side væsentlig filantropisk med enkelte Henblik paa Landøkonomi og andre Ting, den gik væsentlig ud paa, at man skulde skabe gode og lykkelige Hjem her i Landet. Der er vel intet Menneſte, der vil benægte, at det er bedre at eje et Hus med Jord, end at eje et Hus uden Jord, og da helst med saa megen Jord som muligt; Spørgsmaalet er kun, om der ikke allerede nu for dem, der ere i Stand dertil, er Udgang til at skaffe sig saadanne Ejendomme. Men det er ikke for mig det interessanteste ved det Grundlag, hvorpaa de ærede Forslagsstillere staa. Det langt interessanteste er det Hovedsynspunkt, man gør gældende, og som for Resten ingenlunde er nyt, nemlig det, at naar det gælder om Ordningen af Landbosforhold, saa kan man vel være konservativ, bevare alt, og vel gaa til Tvangs-

bestemmelser i temmelig betydeligt Omfang, medens man i andre Næringsforhold betænker sig meget paa at gøre noget som helst i den Retning — det har for Resten altid været Standpunktet her til Lands, og jeg er ingenlunde af dem, der mene, at man skal løse alle Baand der. De ærede Ordførere tage ogsaa Hensl, naar de tro, at man slet ingen Lovregler eller faste Regler har — det har jeg heller ikke utalt ved nogen tidligere Leilighed. Jeg er tilbøjelig til at tro, at den ærede Ordfører for Landbokkommissionsforslaget har Ret i, at det vil være rigtigst at komme til Medsættelsen af en Kommission; det ærede Medlem nævnte det ved Finanslovens Behandling, men nævnte det da ganske særlig over for Udstykningsmaterien; jeg vil dog gøre opmærksom paa, at her gaar Forslaget ud paa at forberede en Revision af Lovgivningen om Vandejendommers Udstykning og Sammenlægning, samt at skabe en Plan for Tilvejebringelsen af Jordløbber for Landarbejderne. Det sidste var der ikke saa meget Tale om, skønt det vistnok blev berørt under Finanslovsforhandlingen, men det er jo aabenbart det brændende Punkt i Forslaget. Det er jo noget, som vi, der her ere til Stede og have overværet Forhandlingen, ret hurtigt kunne blive klar over, at det er en betydelig og meget vanskelig Opgave, men det er for øvrigt en Opgave, som jeg ikke har noget imod at række Haand til at arbejde paa, idet jeg erkender, at det kunde være ganske heldigt for Samfundet ligesom for de Individider, der komme i Besiddelse af Jord, at saa saadanne Bestemmelser. Hvis jeg i Almindelighed skulde sige, hvordan det forholder sig — uden at gaa for langt ind i Materien — med særlig Udstykning af Huse under den nuværende Ret, saa kan jeg ganske sikkert sige, at i forrige Aarhundrede — det har den ærede Taler, der talte om det, Ret i — søgte man at henlægge Jord til Huse. Ved Udstykningsforordningen af 23de April 1781, Forordningen om Jordløbbers borttagelse fra Fæstegaardene af 8de Juni 1787, Plakat af 16de Maj 1795, Udstykningsanordningen af 26de November 1780 og Forordningen af 25de Marts 1791, i alle disse Tilfælde har man søgt at favorisere Oprettelse af Huse, og i et af Tilfældene nævnes det, at der bør tilstræbes lige saa mange Huse som Gaarde; og man sætter 3 Tønder Land Middelhord til et almindeligt Hus. Senere har Forholdet udviklet sig anderledes, men ingenlunde saaledes, at man er uden Bestemmelser, og at der hersker Bilkaarlighed. Resolutionerne ere ganske vist efterhaanden gaaede bort fra Tvangshuse,